

SVENSKT NÄRINGSLIV

Vi behöver mer kompetens för
att klara vårt uppdrag.

Utän mer kompetens så
försenas omställningen.

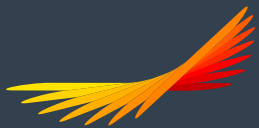
Vi upplever att det fattas politiska
beslut i stuprör utan en tanke
på hur andra områden berörs.

Lyckas inte Sverige så
bromsas omställningen.

Risk att företag lämnar Sverige.

Svenskt Näringsliv och medlemsorganisationerna

SVENSKT NÄRINGSLIV

Kompetensförsörjning för klimatomställningen

ULRIKA WALLÉN

29 MAJ 2024

Bakgrund och utgångspunkter

- Sveriges klimatmål.
- Strategisk klimatomställning i näringslivet.
- El och tillståndsprocesser.

Nya utbildnings- och kompetens- krav

Enkätresultaten visar att...

Kompetensbrist hindrar klimatomställningen

Enkätresultaten visar att...

- 1.** Svårt för branscherna att kvantifiera eller specificera behoven.
- 2.** Energi, el, programmering, automatisering och process-teknik är gemensamma nämnare.
- 3.** Många branscher kommer att konkurrera med varandra om samma kompetens.
- 4.** Branscherna är beroende av varandra, t.ex. elektrifierade transporter kräver utbyggd ladd infrastruktur.

Branschernas kompetensbehov

Plast-, material- och kemibranscherna

Elektrifiering, industrideknik, kemi, material, processteknik, teknisk fysik, kraftöverföring

Framställning av stål och metall

AI, automation, material, processteknik

Tillverkande industri

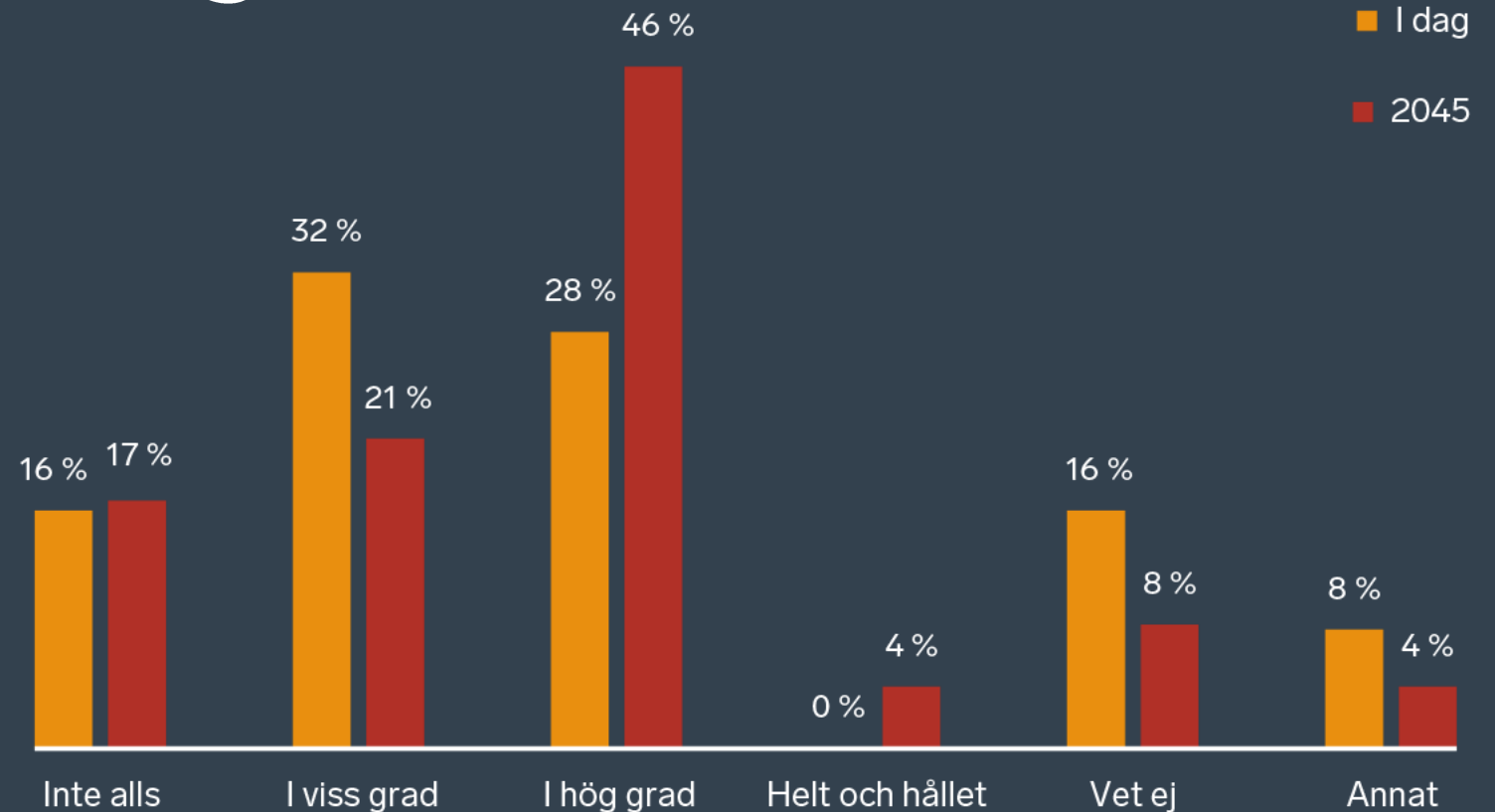
AI, programmering, batteriteknik, bränsleceller, elektrifiering

Samhällsbyggnad

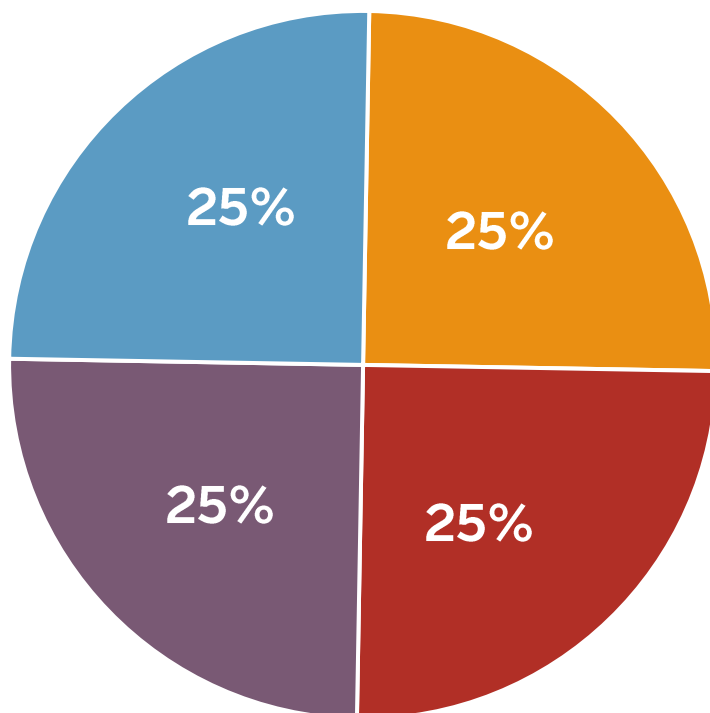
Elektrifiering, bränsleceller, energisystem, kyl- och värmepumpsteknik, laddinfrastruktur, vvs

Enkätresultaten visar att...

Rekryteringsproblem hindrar klimatomställningen

Andel av personalen som behöver vidareutbildas i syfte att klara omställningen

- 0–25 % av personalen behöver vidareutbildas i syfte att klara omställningen
- 26–50 % av personalen behöver vidareutbildas i syfte att klara omställningen
- 51–100 % av personalen behöver vidareutbildas i syfte att klara omställningen
- Saknar uppfattning om ett eventuellt behov av vidareutbildning.

Stort behov av vidareutbildning

Hundratusentals medarbetare behöver utbildningsinsatser på alla nivåer i utbildningssystemet

Bred palett av utbildningsinsatser och flexibilitet i utbildningssystemet.

Fler korta kurser och utbildningsplatser på yrkeshögskolenivå.

Särskilda kurser för fortbildning och vidareutbildning av yrkesverksamma på högskolenivå.

Branschernas behov av utbildningsinsatser

Plast-, material- och kemibranscherna

Främst på eftergymnasial nivå - fler platser på högskoleutbildningar och på yrkeshögskolan, arbetskraftsinvandring (AKI), större möjligheter till validering, fortbildning genom korta kurser på högskolan och yrkeshögskolan.

Framställning av stål och metall

Alla utbildningsnivåer. Från gymnasiekompetens upp till forskningsnivå, AKI, utländska studenter och forskare att stanna i Sverige.

Tillverkande industri

Vidareutbildning. Alla utbildningsnivåer från gymnasienivå upp till forskningsnivå samt ökad AKI.

Samhällsbyggnad

Kommunala vuxenutbildningen, anställa lärlingar, fortbildning av yrkesverksamma på eftergymnasial nivå.

Slutsatser

- Svårt att kvantifiera eller specificera behoven.
- Automatisering, energi, el, hållbar byggnation, processteknik, digitalisering (programmering och AI), matematik.
- Många branscher kommer att konkurrera om samma kompetens.
- Branschernas beroende av varandra.

Det behövs reformer

Policyförslag

Öka utbildningsplatser på yrkeshögskolenivå.

Öka utbudet av fortbildning och vidareutbildning av yrkesverksamma på YH och Högskola.

Förbättra undervisningen i teknik, matematik och de naturorienterade ämnena.

Det behövs livslångt lärande!

SVENSKT NÄRINGSLIV

” Vi skulle önska att politiken i högre grad kunde se klimatfrågan i flera led, hur andra politikområden – som utbildningspolitiken – påverkar möjligheten till en lyckad omställning ”

Stort tack!

ulrika.wallen@svensktnaringsliv.se

SVENSKT NÄRINGSLIV